

Televizori un ekrāni

Publicēts: 09.11.2020.

Energomarķējums

- *Regulas*

Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1062/2010 par televizoru energomarķējumu

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32010R1062>

No 2021. gada 1. marta Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2019/2013 par elektronisko displeju energomarķējumu

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32019R2013>

- *lekārtas, uz kurām attiecas prasības*

Regulā Nr. 1062/2010 ir noteiktas prasības televizoriem attiecībā uz marķējumiem un ražojumu papildu informācijas sniegšanu.

Regula Nr. 2019/2013 attieksies uz elektroniskajiem displejiem, tostarp televizoriem, monitoriem un digitālajiem informatīvajiem displejiem.

Šī regula neattiecas uz:

elektroniskiem displejiem, kuru ekrāna laukums nepārsniedz 100 kvadrācentimetrus;

projektoriem;

“viss vienā” tipa videokonferenču sistēmām;

medicīniskajiem displejiem;

virtuālās realitātes ķiverēm;

displejiem, kas integrēti vai ko paredzēts integrēt ražojumos, kuri uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/19/ES (8) 2. panta 3. punkta a) apakšpunktā un 4. punktā;

elektroniskajiem displejiem, kas ir tādu ražojumu komponenti vai apakšmezgli, uz kuriem attiecas saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK pieņemti īstenošanas pasākumi;

apraides displejiem;

drošības displejiem;

digitālajām interaktīvajām baltajām tāfelēm;

digitālajiem fotorāmjiem;

digitālajiem informatīvajiem displejiem, kas atbilst jebkurai šādamraksturlielumam:

- projektēts un konstruēts kā displeja modulis, ko attēla daļas atainošanai paredzēts integrēt displeja ekrānā ar lielāku laukumu un ko nav paredzēts izmantot kā atsevišķu ierīci;
- piegādā iebūvētu korpusā pastāvīgai izmantošanai ārpus telpām;
- piegādā iebūvētu korpusā ar ekrāna laukumu, kas mazāks par 30 dm² vai lielāks par 130 dm²;
- displeja pikseļu blīvums ir mazāks nekā 230 pikseļi/cm² vai lielāks nekā 3025 pikseļi/cm²;
- maksimumbaltā spožums standarta dinamiskā diapazona (SDR) darbības režīmā ir vismaz 1000 cd/m²;
- nav videosignāla ieejas saskarnes un displeja dziņa, kas ļauj pareizi atainot standartizētu dinamisko videotestu jaudas mērījumu vajadzībām;
- statusa displejiem;
- vadības paneļiem.

- Galvenās ietvertās prasības

Šobrīd, pārdodot jaunus televizorus, tiem jābūt marķētiem ar energoefektivitātes klasi, kas pašlaik tiek piešķirta skalā no A+++ (visefektīvākais) līdz D (visneefektīvākais).

Novērtējums ietver ekrāna izmērus, tāpēc mazam B klases televizoram varētu būt tāds pats enerģijas patēriņš kā lielākam, bet efektīvākam televizoram klasē A+++.

Marķējumā nav iekļauta informācija par izšķirtspējas līmeni, piemēram, HD, Full HD vai 4 k, vai attēlu rādīšanas ietilpību augstas dinamiskas diapazonā (HDR).

Marķējumā redzamajā ikgadējā enerģijas patēriņā tiek pieņemts, ka televizors ir ieslēgts četras stundas dienā katrā gada dienā. Pašreizējais regulējums neattiecas uz datoru monitoriem vai signāldisplejiem. Šie displeji atgādina televizorus un tiek izmantoti stacijās, veikalos un citās publiskās vietās. Precīzas prasības par iekārtu marķēšanu, energoefektivitātes klases noteikšanu un informācijas sniegšanu skatīt regulā.

Saskaņā ar Regulu Nr. 2019/2013 televizori un citi elektroniskie displeji, piemēram, datoru monitori un zīmju displeji, no 2021. gada 1. marta tiks marķēti energoefektivitātes skalā, kas svārstās no A (visefektīvākā) līdz G (visneefektīvākā).

Jaunās un vecās klases nav salīdzināmas, jo tiek mainīta klases noteikšanas metodika un vairāk ņemts vērā ekrāna laukums. Jaunie marķējumi parādīs arī produkta efektivitāti, ja tas rāda saturu ar HDR, jo tādā veidā tiek patērēts divreiz vairāk enerģijas. Turklāt uz marķējuma būs arī informācija par ekrāna diagonāles izmēru un izšķirtspējas līmeni, lai patērētāji varētu labāk salīdzināt līdzīgus ekrānus. Precīzas prasības skatīt regulā.

Ekodizaina prasības

- Regulas

Komisijas Regula (ES) Nr. 642/2009, ar ko attiecībā uz ekodizaina prasībām televizoriem īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/32/EK

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32009R0642>

No 2021. gada 1. marta Komisijas Regula (ES) 2019/2021, ar ko nosaka ekodizaina prasības elektroniskajiem displejiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK, groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 1275/2008 un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 642/2009

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1575536736907&uri=CE...>

- *iekārtas, uz kurām attiecas prasības*

Regula Nr. 642/2009 attiecas uz televizoriem.

Regula Nr. 2019/2021 attiecas uz elektroniskajiem displejiem, tostarp televizoriem, monitoriem un digitālajiem informatīvajiem displejiem.

Šo regulu nepiemēro:

nekādiem elektroniskiem displejiem, kuru ekrāna laukums nepārsniedz 100 kvadrātcentimetrus;

projektoriem;

“viss vienā” tipa videokonferenču sistēmām;

medicīniskajiem displejiem;

virtuālās realitātes ķiverēm;

displejiem, kas integrēti vai kurus paredzēts integrēt ražojumos, kas uzskaitīti Direktīvas 2012/19/ES 2. panta 3. punkta a) apakšpunktā un 4. punktā;

displejiem, kas ir tādu ražojumu komponenti vai apakšmezgli, uz kuriem attiecas saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK pieņemti īstenošanas pasākumi.

Regulas II pielikuma A un B iedaļas energoefektivitātes prasības nepiemēro šādiem displejiem:

apraides displejiem;

profesionālajiem displejiem;

drošības displejiem;

digitālajām interaktīvajām baltajām tāfelēm;

digitālajiem fotorāmjiem;

digitālajiem informatīvajiem displejiem.

Regulas II pielikuma A, B un C iedaļas prasības nepiemēro šādiem displejiem:

statusa displejiem;

vadības paneļiem.

- *Galvenās ietvertās prasības*

Ekodizaina prasības ietver prasības elektroenerģijas patēriņiem dažādos režimos, kā arī informācijas sniegšanai par iekārtu.

Jaunās Regulas Nr. 2019/2021 prasības būs pielāgotas mūsdienu tehnoloģijām un ietvers elementus, lai uzlabotu remontējamību. Piemēram, iekārtas daļām, kuras var viegli sadalīt, būs jābūt pieejamām patērētājiem trīs nedēļu laikā vismaz septiņus gadus pēc modeļa pēdējās vienības laišanas tirgū. Tas attieksies arī uz labošanas instrukcijām un programmatūras atjauninājumiem. Jaunais regulējums vēl vairāk samazinās maksimālo atļauto enerģijas patēriņu, ja televizors ir izslēgts vai atrodas gaidīšanas režīmā. Turklāt viedajiem televizoriem pēc noklusējuma ir jāatslēdz tīkla gaidīšanas režīms, lai taupītu enerģiju, ja televizors netiek lietots.

Prasības par gaidīšanas un izslēgšanas režīmiem attiecas arī uz televizoriem (skatīt sadaļu [“Gaidīšanas un izslēgšanas režīms”](#)). Ja televizors ir izslēgts, tā enerģijas patēriņam jābūt mazākam par 0,3 W, bet, ja televizors atrodas gaidīšanas

režīmā, tā enerģijas patēriņam jābūt mazākam par 1 W. Televizoriem, kas atrodas tīkla gaidīšanas režīmā, kad tos var attālināti aktivizēt, izmantojot internetu, enerģijas patēriņš no 2017. gada nedrīkst pārsniegt 3 W. Līdz 2016. gadam tika noteikts ierobežojums 6 W. Televizoriem jāpāriet gaidīšanas režīmā vai tīkla gaidīšanas režīmā četru stundu laikā kopš pēdējās lietotāja mijiedarbības, piemēram, ja lietotājs iemieg vai aizmirst to izslēgt.

Pieejamie saskaņotie standarti un vadlīnijas:

Saskaņotie standarti nav izstrādāti, tomēr ir publicētas Regulas (ES) 642/2009 īstenošanai izstrādātas mērīšanas un aprēķināšanas pagaidu metodes: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52010XC0504\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52010XC0504(02))

Ir izstrādātas vadlīnijas par Regulām Nr. 801/2013 un Nr. 642/2009 (angļu valodā):

<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Guidance%20docume...>

<https://www.ptac.gov.lv/lv/televizori-un-ekrani>